

ความต้องการการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ในประเทศไทย Needs for Professional Development of Hospital Librarians in Thailand

กัญญารัตน์ ใจจินา^{1*} พรชนิตว์ สีนาราช¹

Kanyarat Chaichina^{1*} Bhornchanit Leenaraj¹

¹ หลักสูตร ศศ.ม. สารสนเทศศึกษา ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย;
Information Study Program, Department of Library And Information Science, Faculty of Humanities, Chiang Mai
University, Thailand.

* Corresponding author email: k.jajina@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทางวิชาชีพ รูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงพยาบาลในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์

วิธีการศึกษา: วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารที่ดูแลห้องสมุด ได้แก่ รองผู้บริหารด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ และผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 42 คน และบรรณารักษ์สังกัดห้องสมุดโรงพยาบาล จำนวน 61 คน จากโรงพยาบาล 3 กลุ่ม คือ 1) โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก 2) โรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก 3) โรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รวมทั้งสิ้น 103 คน

ข้อค้นพบ: ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ความต้องการอันดับแรกของผู้บริหารคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลต้องการอันดับแรกคือ ด้านงานเทคนิคห้องสมุด ด้านรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงพยาบาลต้องการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ โดยปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพผู้บริหารเห็นว่าปัญหาอันดับแรกคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเห็นว่าปัญหาอันดับแรกคือ ด้านบุคลากร

การประยุกต์ใช้จากการศึกษานี้: ผลที่ได้จากการศึกษานี้ จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและสมาคมองค์กรวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องสำหรับเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล และเป็นแนวทาง

สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ในการพัฒนาทางวิชาชีพของตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการให้บริการสารสนเทศทางด้านการแพทย์

คำสำคัญ: การพัฒนาทางวิชาชีพ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ห้องสมุดโรงพยาบาล

Abstract

Purpose: This study attempts to examine librarian needs for professional development, determines a professional development model and identify problems and barriers to librarians' professional Development.

Methodology: This quantitative research used questionnaires for collecting data from 103 respondents comprising 42 deputy directors for service and health service support system and directors of medical education centers, and 61 librarians from 3 hospital groups: 1) hospitals with medical education centers 2) hospitals without medical education centers and 3) general hospitals.

Findings: The study results indicated that while the administrators needed the librarians to obtain more knowledge and skills on information technology, the librarians needed to be trained in library technical work. With reference to the professional training models, both administrators and librarians agreed at the maximum degree that trainings on various topics for librarians should be provided. In addition, in views of the administrators, information technology was the major obstacle, while the librarians identified personnel as the main barrier to professional development.

Applications of this study: Findings from this study makes great contributions to the formulation of the hospital librarian development plans and the guidelines for hospital librarians to develop their knowledge and skills in order to improve their health information services.

Keywords: Professional development, Hospital librarians, Hospital libraries

1. บทนำ

ห้องสมุดโรงพยาบาลถือว่าเป็นห้องสมุดเฉพาะ ทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศเฉพาะสาขาทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดบริการต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางการแพทย์ตลอดจนข่าวสารที่ทันสมัยให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล โดยมีวัตถุประสงค์และนโยบาย

ที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด โดยทั่วไปแล้วงานที่ปฏิบัติมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านงานบริหาร 2) ด้านงานเทคนิค 3) ด้านงานบริการ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในสังคมสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ทำให้เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมดิจิทัล ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในองค์กรของบุคคลหลากหลายอาชีพ รวมทั้งองค์กรที่ให้บริการสารสนเทศ ได้แก่ ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทการดำเนินงานและการให้บริการรวมถึงยกระดับความรู้ให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสารสนเทศ บรรณารักษ์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีการพัฒนาความรู้และทักษะอยู่เสมอเพื่อนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งเพื่อปรับตัวให้เป็นบรรณารักษ์ยุคใหม่ที่มีความรู้ความสามารถเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาอย่างรวดเร็ว (Munlae & Promsaka Na Sakolnakorn, 2020; Potibutra et al., 2020; Supson, 2000; Thachit, 2020)

ปัจจุบันการให้บริการสารสนเทศในห้องสมุดโรงพยาบาลนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดจำเป็นต้องมีความรู้ทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการงานบริการงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งความเข้าใจศาสตร์ด้านการแพทย์ อาทิ ความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ความรู้ด้านเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถสื่อสารกับแพทย์และพยาบาลได้เป็นอย่างดี ตลอดจนยังต้องมีความรู้ด้านพฤติกรรมสารสนเทศเพื่อให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมสารสนเทศของผู้รับบริการ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านการวิจัยทางคลินิกและบริการต่างๆ ให้กับบุคลากรทางการแพทย์ ทั้งนี้เพื่อก้าวสู่การเป็นนักสารสนเทศที่สามารถปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการทางด้านการแพทย์และสนับสนุนด้านการวิจัยซึ่งเป็นบทบาทใหม่ที่ช่วยสนับสนุนทีมนักวิจัยและปรับปรุงผลการวิจัยให้ดีขึ้น (Bakhal et al., 2019; Federer, 2013; Hallam et al., 2011; Kanthain, 2020; Sriwatcharin, 2010; Suppasing et al., 2017; Tinamas & Loipha, 2013)

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของ Weingand (1999); Choemprayong (2012); Saenwa (2012); Satchanan (2012); Loetwisutthiphaibun (2014); (Murray, 2014); (Buangam, 2015); Office of the Civil Service Commission (2016); Mahidol University Faculty of Science (2019); Thailand Library Association (2019); Phuwitthayaphanphaibun (n.d) สามารถสรุปได้ว่าความคาดหวังของบุคลากรทางด้านการแพทย์และผู้บริหารที่มีต่อบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลด้านความรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 1) ความรู้ทางด้านการวิจัยทางคลินิก 2) ความรู้ทางด้านเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์ 3) ความรู้ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ 4) ความรู้ความสามารถทั่วไปและทักษะการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย 4.1) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4.2) ทักษะการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ 4.3) ทักษะความเป็นผู้นำ 4.4) ทักษะด้านความรู้เฉพาะทางด้านการแพทย์ 4.5) ทักษะด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ 4.6) ทักษะด้านการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการแพทย์ 4.7) ทักษะด้านการบริหาร

จัดการ 4.8) การเป็นที่ปรึกษาที่เชื่อถือได้ 4.9) ทักษะด้านการสื่อสารการพูดและการเขียน 4.10) ทักษะทางด้านการจัดการความรู้ 4.11) ทักษะด้านการเขียนเอกสารอ้างอิง 4.12) ทักษะการเขียนผลงานทางวิชาการ

ดังนั้น การพัฒนาทางวิชาชีพจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาบทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในด้านการปฏิบัติงานและการให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างมีอาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยทางด้านการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงรูปแบบของการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่สำคัญ เพื่อเป็นการเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) 2) การศึกษาต่อ 3) การฝึกอบรม 4) การประชุม/สัมมนาทางด้านวิชาการในสายวิชาชีพและสาขาอื่น ๆ 5) การศึกษาดูงาน 6) การหมุนเวียนงาน 7) การฝึกงาน 8) การสอนงาน 9) การเป็นสมาชิกสมาคม/วิชาการ/วิชาชีพ 10) การผลิตผลงานวิชาการ 11) การจัดการความรู้องค์กร 12) การพัฒนาทางอาชีพออนไลน์ 13) การพัฒนาทักษะความสามารถด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพ 14) การพัฒนาทักษะความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ 15) การให้มีระบบพี่เลี้ยง 16) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทางวิชาชีพ 17) การให้หน่วยงานที่สังกัดเป็นสถาบันเจ้าภาพในการจัดกิจกรรม (Chaloeiprat & Sawetrattanasathian, 2013; Fought & Misawa, 2019; Hallam et al., 2011; Ma et al., 2018; Muangkhli, 2011; Petrinic & Urquhart, 2007; Santra, 2007; Ullah & Anwar, 2013; Wongput, 2005)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล สรุปปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ได้แก่ 1) ไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมและศึกษาต่อ 2) เนื้องานกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ 3) เนื้องานกิจกรรมไม่เหมาะสมกับระยะเวลาที่จัดกิจกรรม 4) หน่วยงานที่จัดกิจกรรมตั้งอยู่ไกลเกินไป 5) ผู้ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมมีภาระงานมากและไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 6) บรรณารักษ์มีปัญหาทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ 7) บทบาทด้านการสอนการใช้ห้องสมุดเป็นภาระงานของบรรณารักษ์มากเกินไป 8) ขาดเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาทางวิชาชีพ (Cassner & Adams, 2006; Chaloeiprat & Sawetrattanasathian, 2013; Kaewphodphong, 2015; Phalawan & Ritruamsap, 2015; Santra, 2007; Sihaarj et al., 2018; Ullah & Anwar, 2013; Wongput, 2005)

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพบรรณารักษ์เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะใหม่หรือทักษะที่สูงขึ้นเพื่อสามารถทำงานหรือรับบทบาทใหม่ในองค์กรได้ (Reskill) รวมทั้งเป็นการพัฒนาทักษะโดยการเรียนรู้วิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานที่ทำอยู่ให้แตกต่างจากเดิม (Upskill) ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพ รวมถึงสามารถปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของบุคลากรทางการแพทย์ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในหัวข้อวิจัยใหม่ ๆ ที่เป็นแนวทาง

ในการพัฒนารักษาผู้ป่วยและพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งส่งผลต่อการเป็นประเทศที่มีระบบบริการสุขภาพที่มีความยั่งยืน นอกจากนี้ความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยยังพบว่าปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ทางการแพทย์ซึ่งคาดว่าจะผลการวิจัยจะสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สามารถให้บริการแก่บุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างมืออาชีพต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาความเห็นของประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารที่ดูแลบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล และกลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพ รูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ซึ่งคาดว่าจะผลการวิจัยจะนำไปสู่แนวทางการจัดการพัฒนาทางวิชาชีพสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล และสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาตนเองสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพและเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์ในห้องสมุดเฉพาะอื่น ๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาลในประเทศไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์
- 2) เพื่อศึกษารูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาลในประเทศไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาลในประเทศไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์

3. ขอบเขตและวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ในการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยประเด็นที่ศึกษามี 3 ด้านได้แก่ 1) ทักษะความรู้ทางวิชาชีพ 2) รูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพ

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษครั้งนี้

คือ กลุ่มผู้บริหารโรงพยาบาลที่ดูแลห้องสมุด ได้แก่ รองผู้บริหารด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ (พรส.) หรือ ผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 51 คน และกลุ่มบรรณารักษ์สังกัดห้องสมุดโรงพยาบาล จำนวน 61 คน (ห้องสมุดโรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก มีจำนวนบรรณารักษ์มากกว่า 1 คน คือ มีบรรณารักษ์หัวหน้างานและบรรณารักษ์ปฏิบัติงาน) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก

จำนวน 27 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โรงพยาบาลลำปาง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลมหาสารคามราชสีห์ โรงพยาบาลศรีสะเกษ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ โรงพยาบาลสุรินทร์ โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลร้อยเอ็ด โรงพยาบาลบุรีรัมย์ โรงพยาบาลพุทธโสธร โรงพยาบาลชลบุรี โรงพยาบาลพระปกเกล้า โรงพยาบาลระยอง โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โรงพยาบาลราชบุรี โรงพยาบาลสระบุรี โรงพยาบาลมหาสารคามศรีธรรมราช โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลยะลา โรงพยาบาลตรัง และโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต 2) โรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลสกลนคร โรงพยาบาลเจ้าพระยารามราชนครินทร์ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โรงพยาบาลสมุทรสาคร โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า และโรงพยาบาลสมุทรปราการ 3) โรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลแพร่ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โรงพยาบาลพะเยา โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย โรงพยาบาลสุโขทัย โรงพยาบาลมหาสารคาม โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ โรงพยาบาลชัยภูมิ โรงพยาบาลพิจิตร โรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหัวหิน โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ และโรงพยาบาลปัตตานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 112 คน ผู้วิจัยศึกษาประชากรทั้งหมดเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงพยาบาลและความคาดหวังจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการด้านความรู้และรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทางวิชาชีพ 2) แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเกี่ยวกับความต้องการความรู้และรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทางวิชาชีพ

การหาความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และหัวหน้าห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

ของแบบสอบถามให้มีความถูกต้องและครอบคลุมในวัตถุประสงค์ โดยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารได้ค่า IOC ระหว่าง 0.64-0.80 และแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-0.72 พบว่าค่าความสอดคล้องที่ได้มากกว่า 0.5 สามารถใช้ได้ จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดของโรงเรียนแพทย์ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค ซึ่งแบบสอบถามชุดแรกมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.959 และแบบสอบถามชุดที่สอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.953

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนส่งจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงรองผู้บริหารด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ (พรส.) หรือ ผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลในประเทศไทย เพื่อขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร พร้อมซองติดแสตมป์ที่มีที่อยู่ของผู้วิจัยเพื่อส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยได้ส่งแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 8-30 เมษายน 2564 และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับกลับมา โดยโทรติดต่อประสานงานเพื่อขอจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 103 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.96จากประชากรทั้ง 2 กลุ่มโรงพยาบาล คือ 1) รองผู้บริหารด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ (พรส.) หรือ ผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.35 2) บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 61 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารและโรงพยาบาลที่สังกัดดังต่อไปนี้

4.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลเพศ และอายุของผู้บริหาร

พบว่า มีจำนวน 42 คน เป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 28 คน (ร้อยละ 66.70) รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน (ร้อยละ 33.30) ส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 41-50 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ

52.40) รองลงมา มีอายุเฉลี่ย 51-60 ปี จำนวน 19 คน (ร้อยละ 45.20) และมีอายุเฉลี่ย 31-40 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 2.40) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเพศ และอายุ ของผู้บริหารที่ดูแลบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

เพศ	ช่วงอายุ							
	31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		รวม	
	N=1		N=22		N=19		N=42	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	0	0.00	11	26.20	17	40.50	28	66.70
หญิง	1	2.40	11	26.20	2	4.80	14	33.30
รวม	1	2.40	22	52.40	19	45.20	42	100.00

4.1.2 ผลการศึกษาข้อมูลระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งและโรงพยาบาลที่สังกัดของผู้บริหาร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่สังกัดโรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 24 คน (ร้อยละ 57.10) รองลงมา สังกัดโรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 12 คน (ร้อยละ 28.60) และสังกัดโรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก จำนวน 6 คน (ร้อยละ 14.30)

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร พบว่ามีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 21 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมา มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 1-5 ปี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 33.30) มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งมากกว่า 20 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 11.90) และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.80) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระยะเวลาดำรงตำแหน่งและโรงพยาบาลที่สังกัดของผู้บริหาร

ประเภทโรงพยาบาล	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง								รวม	
	1-5 ปี		6-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		มากกว่า 20 ปี		N=42	
	N=14		N=21		N=2		N=5			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงพยาบาลศูนย์มีศูนย์แพทย์ฯ	7	16.70	12	28.60	0	0.00	5	11.90	24	57.10
โรงพยาบาลทั่วไปมีศูนย์แพทย์ฯ	6	14.30	5	11.90	1	2.40	0	0.00	12	28.60
โรงพยาบาลศูนย์ไม่มีศูนย์แพทย์ฯ	1	2.40	4	9.50	1	2.40	0	0.00	6	14.30
รวม	14	33.30	21	50.00	2	4.80	5	11.90	42	100.00

4.2 ข้อมูลทั่วไปของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และภาระงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการศึกษาข้อมูลเพศ และอายุของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่า มีจำนวน 61 คน เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 54 คน (ร้อยละ 88.50) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 7 คน (ร้อยละ 11.50) ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 51-60 ปี จำนวน 21 คน (ร้อยละ 34.40) รองลงมามีอายุเฉลี่ย 41-50 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 32.80) และมีอายุเฉลี่ย 21-30 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 18.00) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลเพศ และอายุ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

เพศ	อายุเฉลี่ย (ปี)								รวม N=61	
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี			
	N=11		N=9		N=20		N=21			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ชาย	0	0.00	0	0.00	5	8.20	2	33.30	7	11.50
หญิง	11	18.00	9	14.80	15	24.60	19	31.10	54	88.50
รวม	11	18.00	9	14.80	20	32.80	21	34.40	61	100.00

4.2.2 ผลการศึกษาข้อมูลการศึกษา และโรงพยาบาลที่สังกัดของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่า มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 53 คน (ร้อยละ 86.90) รองลงมาคือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 11.50) และมีวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.60) เมื่อพิจารณาบรรณารักษ์ที่สังกัดกลุ่มโรงพยาบาลทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทย์ฯ มีบรรณารักษ์วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 33 คน (ร้อยละ 54.10) รองลงมาคือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน (ร้อยละ 4.90) บรรณารักษ์ที่สังกัดกลุ่มโรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทย์ฯ พบว่ามีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 9.80) รองลงมาคือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.60) และบรรณารักษ์ที่สังกัดกลุ่มโรงพยาบาลทั่วไป ที่มีศูนย์แพทย์ฯ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 14 คน (ร้อยละ 23.00) รองลงมาคือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 3 คน (ร้อยละ 4.90) และมีวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.60) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมการศึกษาและโรงพยาบาลที่สังกัดของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

วุฒิการศึกษา	โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทย์ฯ		รวม N=61	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	33	54.10	6	9.80	14	23.00	53	86.90
ปริญญาโท	3	4.90	1	1.60	3	4.90	7	11.50
อื่น ๆ								
(ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง)	0	0.00	0	0.00	1	1.60	1	1.60
รวม	36	59.00	7	11.50	18	29.50	61	100.00

4.2.3 ผลการศึกษาข้อมูลภาระงานในความรับผิดชอบ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลโดยจำแนกตามกลุ่มโรงพยาบาล 3 กลุ่ม

พบว่า ภาระงานที่รับผิดชอบของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล จำนวนสูงสุดพบว่า ภาระงานที่รับผิดชอบคือ งานบริการห้องสมุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับแรกคือ งานบริการยืม-คืน (ร้อยละ 93.44) รองลงมาคือ งานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (ร้อยละ 85.25) และ งานบริการสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์ (ร้อยละ 73.77) ภาระงานที่รับผิดชอบรองลงมาคือ งานเทคนิคห้องสมุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับแรกคือ งานวิเคราะห์และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ (ร้อยละ 80.33) รองลงมาคือ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (ร้อยละ 77.05) และงานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (ร้อยละ 62.30) ภาระงานที่รับผิดชอบอันดับ คือ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับแรกคือ บริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 73.77) รองลงมาคือ การจัดหาและบำรุงรักษาเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุด (ร้อยละ 54.10) และการจัดหาโปรแกรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการห้องสมุด (ร้อยละ 42.62) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลภาระงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ภาระงานที่รับผิดชอบ	โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทย์ฯ		รวม N=61	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านงานบริการห้องสมุด								
1) บริการยืม-คืน	32	52.46	7	11.48	18	29.51	57	93.44
2) บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	31	50.82	7	11.48	14	22.95	52	85.25
3) บริการสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์	27	44.26	6	9.84	12	19.67	45	73.77

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลภาระงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ภาระงานที่รับผิดชอบ	โรงพยาบาลศูนย์ที่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลศูนย์ที่ไม่มีศูนย์แพทย์ฯ		โรงพยาบาลทั่วไปที่มีศูนย์แพทย์ฯ		รวม N=61	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4) บริการจองทรัพยากรสารสนเทศ	26	42.62	4	6.56	7	11.48	37	60.66
ด้านงานเทคนิคห้องสมุด								
1) งานวิเคราะห์และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ	29	47.54	6	9.84	14	22.95	49	80.33
2) งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	28	45.90	6	9.84	13	21.31	47	7 (ต่อ)
3) งานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	22	36.07	6	9.84	10	16.39	38	62.30
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ								
1) บริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	25	40.98	7	11.48	13	21.31	45	73.77
2) การจัดหาและบำรุงรักษาเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุด	18	29.51	6	9.84	9	14.75	33	54.10
3) การจัดหาโปรแกรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการห้องสมุด	15	24.59	4	6.56	7	11.48	26	42.62
4) งานดูแลเว็บไซต์ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และการรักษาความปลอดภัย ของข้อมูล	15	24.59	4	6.56	4	6.56	23	37.70
ด้านงานบริหารห้องสมุด								
1) ด้านการพัฒนาระบบงานห้องสมุด	22	36.07	6	9.84	13	21.31	41	67.21
2) ด้านประชาสัมพันธ์	21	34.43	5	8.20	8	13.11	34	55.74
3) ด้านงานสารบรรณและธุรการ	19	31.15	4	6.56	9	14.75	32	52.46

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.3 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ด้านการพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาชีพของบรรณารักษ์

4.3.1 ผลการศึกษาความเห็นของผู้บริหารด้านความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาลพัฒนาทางวิชาชีพด้านความรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

ผู้บริหาร มีความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลมีการพัฒนา
ด้านความรู้ทางวิชาชีพในภาพรวม ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ต้องการ
ให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาชีพ อันดับแรกคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ ด้านงานเทคนิคห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$)
และด้านงานบริการห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$)

เมื่อพิจารณาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อันดับแรกที่ผู้บริหารต้องการ
ให้พัฒนาคือ ทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.79$) รองลงมาคือ การพัฒนาบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic information service)
ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และต้องการให้ใช้เทคโนโลยีการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึง
ได้โดยผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกที่ทุกเวลา (Cloud computing) ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)
ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงพยาบาลพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล พัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	แปลผล ระดับความต้องการ
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.58	.513	มากที่สุด
1) มีทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการสืบค้นสารสนเทศ ออนไลน์	4.79	.415	มากที่สุด
2) การพัฒนาบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic information service)	4.76	.431	มากที่สุด
3) การใช้เทคโนโลยีการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ที่สามารถ เข้าถึงได้โดยผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกที่ทุกเวลา (Cloud computing)	4.60	.497	มากที่สุด
ด้านงานเทคนิคห้องสมุด	4.51	.575	มากที่สุด
1) สามารถจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มีความหลากหลาย ครบถ้วน ครบคลุม ทันสมัย และตรงความต้องการของ ผู้ใช้บริการ	4.71	.457	มากที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาชีพ (ต่อ)

ความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล พัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	แปลผล ระดับความต้องการ
2) มีทักษะการรู้สารสนเทศและสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างเหมาะสม	4.62	.492	มากที่สุด
3) สามารถวิเคราะห์ความต้องการและแนะนำสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้ใช้บริการ	4.60	.497	มากที่สุด
ด้านงานบริการห้องสมุด	4.45	.550	มาก
1) การใช้ฐานข้อมูลทางการแพทย์ PubMed/UpToDate / Cocchrane Library / Clinicalkey	4.74	.445	มากที่สุด
2) การสืบค้นสารสนเทศทางด้านการแพทย์จากฐานข้อมูลทางเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์ (EBM-Evidence based medicine)	4.69	.468	มากที่สุด
3) การตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ	4.62	.594	มากที่สุด
ด้านงานบริหารห้องสมุด	4.41	.553	มาก
1) ด้านการวิเคราะห์นโยบายและแผนยุทธศาสตร์	4.64	.485	มากที่สุด
2) ด้านการพัฒนาระบบงานห้องสมุด	4.64	.485	มากที่สุด
3) แนวโน้ม/ทิศทางการพัฒนาห้องสมุดสมัยใหม่	4.57	.501	มากที่สุด
ด้านความรู้และทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการวิจัย ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เป็นต้น	4.19	.659	มาก
1) การออกแบบบริการห้องสมุด	4.52	.671	มากที่สุด
2) ทักษะด้านการสื่อสาร	4.38	.623	มาก
3) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	4.26	.701	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	.570	มาก

4.3.2 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาทางวิชาชีพด้านความรู้ทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ดังนี้

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล มีความต้องการพัฒนาวิชาชีพภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า มีความต้องการพัฒนาอันดับแรกคือ ด้านงานเทคนิคห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48) รองลงมาเท่ากัน 2 ด้านคือ ด้านงานเทคโนโลยี

สารสนเทศและด้านงานบริหารห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40) และด้านงานบริการห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของด้านงานเทคนิคห้องสมุด พบว่า ความต้องการอันดับแรกคือ ความรู้ด้านกระบวนการจัดหาเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Digitized collections) ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61) รองลงมาคือ ความรู้ด้านกระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทเอกสารวิชาการแบบดิจิทัลที่มีการเผยแพร่ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงแบบออนไลน์ได้แบบเสรี (OA - Open access) ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57) และความรู้ด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM – National library of medicine classification) ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ

ความต้องการพัฒนาความรู้ในการพัฒนาทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผลระดับความต้องการ
ด้านงานเทคนิคห้องสมุด	4.48	.749	มาก
1) กระบวนการจัดหาเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Digitized collections)	4.61	.585	มากที่สุด
2) กระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทเอกสารวิชาการแบบดิจิทัลที่มีการเผยแพร่ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงแบบออนไลน์ได้แบบเสรี (OA - Open access)	4.57	.781	มากที่สุด
3) การวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM – National library of medicine classification)	4.54	.721	มากที่สุด
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.40	.800	มาก
1) การพัฒนาฐานข้อมูลผลงานวิจัยของบุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาล	4.66	.629	มากที่สุด
2) การนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุด	4.56	.786	มากที่สุด
3) การพัฒนาบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic service)	4.56	.719	มากที่สุด
ด้านงานบริหารห้องสมุด	4.40	.732	มาก
1) แนวโน้ม/ทิศทาง การพัฒนาห้องสมุดสมัยใหม่	4.69	.620	มากที่สุด
2) ด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใช้บริการ	4.62	.610	มากที่สุด
3) ด้านการพัฒนาระบบงานห้องสมุด	4.54	.743	มากที่สุด

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ (ต่อ)

ความต้องการพัฒนาความรู้ในการพัฒนาทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผลระดับความต้องการ
ด้านงานบริการห้องสมุด	4.39	.800	มาก
1) การใช้ฐานข้อมูลทางการแพทย์ PubMed / UpToDate / Cochrane library / ClinicalKey เป็นต้น	4.66	.793	มากที่สุด
2) การสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์จากฐานข้อมูลทางเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์ (EBM-Evidence based medicine)	4.56	.807	มากที่สุด
3) การเขียนบรรณานุกรมทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และด้านการแพทย์ในรูปแบบ Vancouver / AMA / APA	4.44	.827	มาก
ด้านความรู้และทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร			
ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการวิจัย ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เป็นต้น	4.21	.772	มาก
1) ทักษะด้านการสื่อสาร	4.38	.756	มาก
2) ความรู้ทางด้านการแพทย์ เช่น ศัพท์เทคนิค เป็นต้น	4.33	.747	มาก
3) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ	4.25	.767	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.38	.771	มาก

4.3.3 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลด้านรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ ดังนี้

ผู้บริหาร มีความเห็นด้านรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์ห้องสมุดในภาพรวม ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ความต้องการอันดับแรกคือการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับห้องสมุดทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48) รองลงมาคือ การจัดการความรู้ในห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40) และการเข้าประชุมของสมาคมห้องสมุดฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางการแพทย์และสาธารณสุข ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24)

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล มีความต้องการด้านรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพในภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรกต้องการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัด สมาคมห้องสมุดฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.49) รองลงมา ต้องการเข้าประชุมของสมาคมห้องสมุดฯ และองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางการแพทย์และสาธารณสุขค่าเฉลี่ยระดับ

มาก ($\bar{X}$ = 4.46) และมีความต้องการศึกษาดูงานห้องสมุดโรงพยาบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเกี่ยวกับความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพัฒนาทางวิชาชีพด้านรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ

รูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ	ผู้บริหาร		แปลผล ระดับความ ต้องการ	บรรณารักษ์ ห้องสมุด โรงพยาบาล		แปลผล ระดับความ ต้องการ
	ค่าเฉลี่ย รวม	S.D.		ค่าเฉลี่ย รวม	S.D.	
1) การฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งห้องสมุดทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง	4.48	.552	มาก	4.49	.698	มาก
2) การใช้การจัดการความรู้ในห้องสมุด (KM-Knowledge management)	4.40	.587	มาก	4.36	.731	มาก
3) การเข้าประชุมของสมาคมห้องสมุดฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข	4.24	.726	มาก	4.46	.743	มาก
4) การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.21	.606	มาก	4.23	.864	มาก
5) การเป็นสมาชิกของสมาคมห้องสมุดฯ และการเข้าร่วมเครือข่ายความร่วมมือทางด้านห้องสมุดต่าง ๆ	4.21	.565	มาก	4.13	.826	มาก
6) การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น หลักสูตรออนไลน์ (Course online) เป็นต้น	4.21	.565	มาก	4.34	.772	มาก
7) การผลิตผลงานทางวิชาการ	4.12	.705	มาก	3.97	.774	มาก

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความต้องการในภาพรวมของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเกี่ยวกับความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพัฒนาทางวิชาชีพด้านรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ	ผู้บริหาร		แปลผล ระดับความ ต้องการ	บรรณารักษ์ ห้องสมุด โรงพยาบาล		แปลผล ระดับความ ต้องการ
	ค่าเฉลี่ย รวม	S.D.		ค่าเฉลี่ย รวม	S.D.	
8) การศึกษาดูงานห้องสมุด โรงพยาบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง	4.07	.712	มาก	4.38	.734	มาก
9) การสอนงานโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง	4.05	.623	มาก	4.02	.922	มาก
10) การเป็นวิทยากรฝึกอบรม	4.00	.541	มาก	3.98	.826	มาก
11) การหมุนเวียนงานของบุคลากร ในห้องสมุด	3.95	.697	มาก	3.89	.839	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	.625	มาก	4.20	.794	มาก

4.3.4 ผลการศึกษาด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

1) ผู้บริหาร มีความเห็นด้านปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.34) โดยเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.53) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ย ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.38) และด้านการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.25)

เมื่อพิจารณา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ เทคโนโลยีสารสนเทศมีราคาสูงเกินไป ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83) รองลงมาคือ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.69) และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาภาพรวมด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพ	ผู้บริหาร		แปลผล ระดับความ ต้องการ
	ค่าเฉลี่ย รวม	S.D.	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.53	.822	มาก
1) เทคโนโลยีสารสนเทศมีราคาสูงเกินไป	3.83	.853	มาก
2) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด	3.69	.869	มาก
3) เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ	3.62	.731	มาก
ด้านบุคลากร	3.38	1.005	ปานกลาง
1) ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	3.57	.914	มาก
2) มีภาระงานที่รับผิดชอบมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาเพื่อเข้าร่วมหรือทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพของตนเอง	3.19	1.087	ปานกลาง
ด้านการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาทางวิชาชีพ	3.25	.904	ปานกลาง
1) ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพไม่เหมาะสม	3.31	.749	ปานกลาง
2) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประชุมและฝึกอบรมสูง	3.24	1.122	ปานกลาง
3) สถานที่ที่จัดกิจกรรมตั้งอยู่ไกลเกินไป ทำให้ต้องหยุดงานหลายวันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม	3.21	.842	ปานกลาง
ด้านการบริหาร	3.17	1.054	ปานกลาง
1) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทางวิชาชีพของบุคลากรห้องสมุด	3.24	1.008	ปานกลาง
2) วัฒนธรรมองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาชีพ	3.10	1.100	ปานกลาง
ปัญหาอื่น ๆ ปัญหาด้านสุขภาพของบรรณารักษ์	2.86	.952	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	.914	ปานกลาง

2) บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลมีความเห็นด้านปัญหาและอุปสรรคในภาพรวม ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) พบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ ด้านบุคลากร โดยมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และด้านการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของด้านบุคลากร ซึ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพมากที่สุด พบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมาคือ ไม่มีโอกาสในการเข้าร่วมอบรมและศึกษา

ต่อค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และมีภาระงานที่รับผิดชอบมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพื่อเข้าร่วมหรือทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพของตนเอง ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาภาพรวมด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล

ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาทางวิชาชีพ	บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาล		แปลผล ระดับความเห็น
	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	
ด้านบุคลากร	3.57	1.015	มาก
1) ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	3.89	.933	มาก
2) ไม่มีโอกาสในการเข้าร่วมอบรมและศึกษาต่อ	3.52	1.089	มาก
3) มีภาระงานที่รับผิดชอบมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพื่อเข้าร่วมหรือทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพของตนเอง	3.30	1.022	ปานกลาง
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.47	1.088	ปานกลาง
1) เทคโนโลยีสารสนเทศมีราคาสูงเกินไป	3.85	1.078	มาก
2) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด	3.84	1.003	มาก
3) โปรแกรมห้องสมุด ซอฟต์แวร์และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานและให้บริการไม่ทันสมัย	3.64	1.170	มาก
ด้านการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาทางวิชาชีพ	3.35	1.015	ปานกลาง
1) สถานที่ที่จัดกิจกรรมตั้งอยู่ไกลเกินไป ทำให้ต้องหยุดงานหลายวันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม	3.59	.973	มาก
2) หัวข้อการประชุมและการอบรมไม่น่าสนใจและไม่ตรงกับความต้องการ	3.34	1.031	ปานกลาง
3) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประชุมและฝึกอบรมสูง เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าเดินทาง เป็นต้น	3.31	1.104	ปานกลาง
ด้านการบริหาร	3.31	1.127	ปานกลาง
1) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทางวิชาชีพของบุคลากรห้องสมุด	3.36	1.170	ปานกลาง
2) ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาทางวิชาชีพ	3.33	1.106	ปานกลาง
3) วัฒนธรรมองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาชีพ	3.23	1.106	ปานกลาง
5) ปัญหาอื่น ๆ ปัญหาด้านสุขภาพของบรรณารักษ์	2.46	1.089	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31	1.127	ปานกลาง

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความเห็นด้านการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยต้องการให้มุ่งเน้นทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะปัจจุบันการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการในการเข้าถึงสารสนเทศที่ทันสมัยทันกับความต้องการได้ทุกที่ ทุกเวลาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Suppasing et al. (2017); Tinamas and Loipha (2013) ที่ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศของผู้ใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปสู่การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์มากขึ้น นอกจากนี้สารสนเทศที่สำคัญส่วนใหญ่จะอยู่ในฐานข้อมูลทางการแพทย์ในรูปแบบของเอกสารฉบับเต็ม (Full text) ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน การวิจัย และการรักษาผู้ป่วยได้ทันที นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีความต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ (Cloud computing) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัยห้องสมุดสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถดำเนินงานห้องสมุดและให้บริการสารสนเทศทางการแพทย์แก่ผู้ใช้ในระบบดิจิทัลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเข้าใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Potibutra et al. (2020) ที่ผลการศึกษาพบว่า นักสารสนเทศบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าของห้องสมุดทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพด้านวิชาชีพสารสนเทศและบรรณารักษศาสตร์ คือ ควรมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินและประมวลผลสารสนเทศตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

จากผลการศึกษาความเห็นด้านการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพพบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้ในการพัฒนาทางวิชาชีพด้านงานเทคนิคห้องสมุด เมื่อศึกษาในรายด้านพบว่าอันดับแรกต้องการมีความรู้ด้านกระบวนการจัดหาเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Digitized collections) ทั้งนี้เพราะปัจจุบันผู้ใช้บริการนิยมทำการสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์ในรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม (Full text) จากฐานข้อมูลทางการแพทย์ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว สามารถนำไปใช้งานได้ง่ายโดยใช้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pilakasiri (2012) ที่ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังต่อความรู้ของบรรณารักษ์ในเรื่องแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ความรู้เรื่องทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบใหม่ เช่น ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และความรู้เรื่องการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ผลการศึกษาอันดับรองลงมาพบว่าบรรณารักษ์ต้องการความรู้ด้านกระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทเอกสารวิชาการแบบดิจิทัลที่มีการเผยแพร่ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงแบบออนไลน์ได้แบบเสรี (OA - Open access) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kanthain (2020) ที่ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษาทันตแพทย์มีความต้องการในการใช้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก และยังมีความต้องการมีความรู้ด้านกระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทเอกสารวิชาการแบบดิจิทัล

ที่มีการเผยแพร่ให้ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงได้แบบออนไลน์ได้แบบเสรี (OA-Open access) ทั้งนี้ห้องสมุดสามารถเพิ่มจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการโดยไม่ต้องคำนึงถึงงบประมาณ โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทที่สามารถเข้าใช้บริการได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ในลักษณะของคลังสารสนเทศของสถาบันหรือฐานข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศที่ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศตามที่ต้องการได้แบบเสรี (OA - Open access) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ma et al. (2018) ที่ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะหลักที่จำเป็นในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ด้านการแพทย์ คือ การบริหารจัดการและส่งเสริมให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงสารสนเทศทางด้านการแพทย์อิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ รวมถึงการจัดการข้อมูลขององค์กรโดยการพัฒนาและจัดการคลังข้อมูลขององค์กร ทั้งนี้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในยุคดิจิทัล นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังมีความต้องการมีความรู้ด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM – National library of medicine Classification) เนื่องจากการวิเคราะห์และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศที่มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการในการสืบค้นและเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Potibutra et al. (2020) ที่ศึกษาพบว่า นักสารสนเทศบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าควรมีความรู้ความเข้าใจในความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมและจัดหมวดหมู่ด้วยหัวเรื่องทางการแพทย์ (Medical subject heading) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการในการค้นหาสารสนเทศและได้รับสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ

ผลการศึกษาความเห็นด้านรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพบว่าความเห็นอันดับแรกในรูปแบบของผู้บริหารและบรรณารักษ์ส่วนใหญ่สอดคล้องกัน คือ มีความต้องการในรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพ การฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัด สมาคมห้องสมุดฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Hallam et al. (2011) ที่พบศึกษาว่า ผู้บริหารห้องสมุดควรให้การสนับสนุนบุคลากรในการเข้ารับการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรสามารถนำความรู้มาพัฒนางาน เพราะเมื่อบุคลากรเกิดความเชี่ยวชาญย่อมส่งผลต่อความสามารถในการให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Petrinic and Urquhart (2007) ที่ศึกษาพบว่า บรรณารักษ์ด้านสุขภาพต้องการพัฒนาทางวิชาชีพด้วยการได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องด้านการสอน ทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และยังพบว่าผู้บริหารต้องการให้มีการใช้รูปแบบจัดการความรู้ในห้องสมุดเพื่อเป็นการส่งเสริมให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลมีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และสามารถนำความรู้ของห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานและช่วยให้ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ตรงกับ

ความต้องการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saenwa (2012) ที่ศึกษาพบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและความรู้ในการจัดการความรู้ทั้งในระดับนโยบายและเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็งและนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารและบรรณารักษ์ต้องการรูปแบบการเข้าร่วมประชุมของสมาคมห้องสมุดฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อให้บรรณารักษ์ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และเสริมสร้างประสบการณ์และความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Buangam (2015) ที่กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในกระบวนการทำงานต่างๆ ที่ให้องค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน ทำให้บุคลากรเกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้กับการปฏิบัติงานในองค์กรได้ทันที สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sriwatcharin (2010) ที่ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมด้านการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการในสายวิชาชีพและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานของบรรณารักษ์ ทั้งนี้เพื่อให้นำความรู้มาพัฒนางาน เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และนำมาใช้พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Satchanan (2012) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการประชุมสัมมนาเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อนำไปสู่การหาข้อสรุปและแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

จากผลการศึกษาด้านปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล อันดับแรกคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยความคิดเห็นอันดับแรกคือ เทคโนโลยีสารสนเทศมีราคาสูงเกินไป ทั้งนี้เป็นเพราะทรัพยากรสารสนเทศทางด้านการแพทย์ในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศดิจิทัลซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามความต้องการและความนิยมของผู้ใช้ที่มากขึ้น นอกจากนี้ฮาร์ดแวร์ส่วนใหญ่มีฐานการผลิตจากต่างประเทศ จึงทำให้ต้นทุนในการนำเข้าและต้นทุนด้านการบำรุงรักษามีราคาค่อนข้างสูง ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในงานบริการของห้องสมุดโรงพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีความเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในห้องสมุด อาจเนื่องจากยังไม่ได้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึงเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kaewphodphong (2015) ที่ศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล คือ ขาดความรู้ด้านการใช้งานโปรแกรมใหม่ ๆ และการใช้งานระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังเห็นว่าเทคโนโลยี

สารสนเทศที่ใช้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการให้บริการแก่ผู้ใช้ได้

จากผลการศึกษาความเห็นด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล ส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับด้านบุคลากร อันดับแรก คือ ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล โดยเฉพาะฐานข้อมูลหนังสือ และวารสารทางการแพทย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดจัดหาส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ หากบรรณารักษ์ยังขาดทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ อาจส่งผลให้ประสบปัญหาในด้านการจัดหา การวิเคราะห์หมวดหมู่ และการกำหนดหัวเรื่องทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงการประเมินสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ และการติดต่อสื่อสารเพื่อให้บริการได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sriwatcharin (2010) ที่พบว่า สมรรถนะส่วนบุคคลตามสายงานบริการที่เป็นจริงของบรรณารักษ์ห้องสมุด คือ การมีความสามารถทางด้านการสื่อสาร สามารถพูดฟังอ่านเขียนภาษาอังกฤษได้น้อยที่สุด รวมทั้งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Kaewkongsap (2015) ที่ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ คือ ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และยังมีความเห็นว่าบรรณารักษ์ไม่มีโอกาสในการเข้าร่วมอบรม และศึกษาต่อเพื่อให้ได้รับความรู้และทักษะที่ทันสมัยสำหรับนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญและสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ullah and Anwar (2013) ที่ผลการศึกษาพบว่า บรรณารักษ์ทางการแพทย์มีโอกาสในการได้รับการศึกษาพิเศษและการฝึกอบรมเฉพาะทางค่อนข้างจำกัด นอกจากนี้ยังเห็นว่า มีภาระงานที่รับผิดชอบมากเกินไปซึ่งทำให้ไม่มีเวลาเพื่อเข้าร่วมหรือทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเอง

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบและอภิปรายผลมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร บรรณารักษ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ผู้บริหารควรมีแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลได้รับการสนับสนุนให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่หลากหลายในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) องค์กรต้นสังกัดและผู้บริหารห้องสมุดโรงพยาบาลควรมีนโยบายและแผนพัฒนาอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้บริการ โดยควรมีแผนพัฒนาและบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทุก ๆ 5 ปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้

3) ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุดทางการแพทย์เพื่อให้สมาชิกมีกิจกรรมร่วมกัน สามารถนำความรู้และข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากการเข้าร่วมประชุมวิชาการหรือสัมมนาทางวิชาการระหว่างสมาชิกในหัวข้อที่น่าสนใจในด้านต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ด้านการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary loan) ด้านการให้บริการสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์ระหว่างห้องสมุด และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประยุกต์ใช้งานห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อให้การบริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดทางการแพทย์เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4) ควรมีการจัดการความรู้ (Knowledge management) ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานบริหารงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ งานเทคนิคห้องสมุด งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานบริการให้กับบุคลากรห้องสมุด เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการของห้องสมุดโรงพยาบาล

5) จากผลการวิจัย รวมทั้งความคาดหวังและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบรรณารักษ์สำหรับผู้บริหารห้องสมุดหน่วยงาน องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะเดิม (Reskill) และสร้างการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Upskill) ให้กับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลเพื่อให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการด้วยการจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมการอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพ เช่น กลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมืออาชีพ การพัฒนาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อส่งเสริมการจัดการห้องสมุดทางการแพทย์ในยุค 4.0 เทคนิคการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้บริการห้องสมุดทางการแพทย์ในยุคดิจิทัล แนวทางการพัฒนาห้องสมุดโรงพยาบาลสู่การเป็น Learning commons กลยุทธ์ในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศทางการแพทย์ด้วยระบบออนไลน์ การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมการสร้างฐานข้อมูลผลงานวิจัยเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลทางการแพทย์อย่างมืออาชีพ เทคนิคการสืบค้นสารสนเทศทางการแพทย์ระบบออนไลน์ และการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ เป็นต้น

7. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาความต้องการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย
- 2) ศึกษาความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดทางการแพทย์ในประเทศไทย
- 3) ศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือห้องสมุดโรงพยาบาลในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- Bakhal, P., Wateerachata, A., & Udhan, C. (2019). The behavior of tablet usage among new track medical students. (In Thai). *ECT Journal*, **17**, 13-23.
- Buangam, K. (2015). The overview of librarians' professional development in academic libraries. (In Thai). *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University*, **8**(1), 67-74.
- Cassner, M., & Adams, K. E. (2006). Assessing the professional development needs of distance librarians in academic libraries. *Journal of Library Administration*, **45**(1-2), 81-99.
- Chaloeiprat, W., & Sawetrattanasathian, O. (2013). University librarians' needs for staff development activities on information and communication technology. *Library Science Journal*, **33**(1), 37-65.
- Choemprayong, S. (2012). Information services for evidence-based medicine: a case study of Vanderbilt university medical center. *EAU Heritage Journal*, **6**(2), 10-19.
- Federer, L. (2013). The librarian as research informationist: a case study. *Journal of the Medical Library Association*, **101**(4), 298-302.
- Fought, R. L., & Misawa, M. (2019). The path to leadership: the career journey of academic health sciences library directors. *Journal of the Medical Library Association*, **107**(1), 49-56.
- Hallam, G., Ritchie, A., Hamill, C., Lewis, S., Kammermann, M., & O'Connor, P. (2011). **Health librarianship workforce and education: research to plan the future. final Report**. Retrieved 1 August 2020, from <https://research-repository.uwa.edu.au/en/publications/health-librarianship-workforce-and-education-research-to-plan-the>
- Kaewkongsap, A. (2015). **Professional development of librarians, office of academic resources and information technology, Rajabhat Universities**. (In Thai). Master's thesis in Information Science, School of Liberal Arts, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Kaewphodphong, K. (2015). States and problems and needs of personnel in Mahidol University library and knowledge center in using information and communication technology. *Journal of Professional Routine to Research*, **2**, 9-15.
- Kanthain, S. (2020). The electronic journal uses of lecturers and graduate students, faculty of dentistry, Chiang Mai University. *PULINET Journal*, **7**(1), 13-24.
- Loetwisutthiphaibun, S. (2014). Techniques for teaching and learning e-Learning. *Booklet of health science department*, **4**, 1-3.
- Ma, J., Stahl, L., & Knotts, E. (2018). Emerging roles of health information professionals for library and information science curriculum development: a scoping review. *Journal of the Medical Library Association*, **106**(4), 432-444.
- Mahidol University Faculty of Science. (2019). **Knowledge management (KM)**. Retrieved 8 June 2021, from http://quality.sc.mahidol.ac.th/plan_and_policy/km/
- Muangkhli, C. (2011). Library cooperation network model for public universities. *Journal of Information*, **12**(2), 117-125.

- Munlae, W., & Promsaka Na Sakolnakorn, T. (2020). The development of a university library into a smart library. *Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat*, 12(1), 212-219.
- Murray, T. E. (2014). Professional development and the special librarian. *Journal of Library Administration*, 54(8), 709-709.
- Office of the Civil Service Commission. (2016). **Teaching techniques**. Retrieved 12 June 2021, from <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb12.pdf>
- Petricin, T., & Urquhart, C. (2007). The education and training needs of health librarians-the generalist versus specialist dilemma. *Health Information and Libraries Journal*, 24(3), 167-176.
- Phalawan, S., & Ritruamsap, S. (2015). Implementing RFID technology in library. *TLA Research Journal*, 8(1), 115-133.
- Phuwitthayaphanphaibun, A. (n.d). **Job rotation roadmap**. Retrieved 15 July 2021, from https://www.hrcenter.co.th/file/columns/hr_f_20170916_122759.pdf
- Pilakasiri, P. (2012). **The expectations of university library administrators toward librarians' functional competencies**. (In Thai). Master's thesis in Library and Information science, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Potibutra, T., Saenwa, S., & Prapinongsakorn, S. (2020). Competencies of reference information professionals in health sciences libraries. *Information*, 19(2), 55-71.
- Saenwa, S. (2012). **Roles and competencies of librarians in academic libraries**. (In Thai). Bangkok: Library and Information Science Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University.
- Santra, N. (2007). Academic medical librarians in Malaysia: what roles do they play? *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 12(1), 83-96.
- Satchanan, C. (2012). **Informationist and continuing education. In teaching documents of professional experience in information science unit 5**. (In Thai). 16th ed. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Sihaarj, S., Warunyanugrai, S., & Saenwa, S. (2018). Proactive information service of the academic library. *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University*, 11(1), 92-104.
- Sriwatcharin, U. (2010). **Competency in service work of librarians at private tertiary institutions libraries in Bangkok metropolis and its environs**. (In Thai). Master's thesis in Library Science and Information Science, School of Liberal Arts, Ramkhamhaeng University.
- Suppasing, S., Kulachan, T., & Thongchai, A. (2017). Electronic service quality assessment at Chiang Mai University library. *TLA Research Journal*, 10(1), 85-99.
- Supson, P. (2000). **Sarasonthet nai boribot sangkhom**. (In Thai). 2nd ed. Bangkok: Thailand Library Association.
- Thachit, S. (2020). **The development of competencies for librarians in the 21st century: a case study of Ubon Ratchathani University the 10th PULINET: library transformation in a disrupted world. (1-11)**. Songkla: Taksin University.

-
- Thailand Library Association. (2019). **Association mission**. Retrieved 19 June 2021, from <https://www.tla.or.th/index.php/th/2020-04-08-10-10-19/2020-04-08-10-11-44>
- Tinamas, S., & Loipha, S. (2013). Management of digital copyrighted materials in Thai higher education institutes. **Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University**, 6(2), 47-63.
- Ullah, M., & Anwar, M. A. (2013). Developing competencies for medical librarians in Pakistan. **Health Information and Libraries Journal**, 30(1), 59–71.
- Weingand, D. E. (1999). **Describing the elephant: what is continuing professional education**. in 65th IFLA council and general conference Bangkok. organized by international federation of library associations and institutions. Bangkok: IFLA.
- Wongput, S. (2005). **Professional development of librarians under the official vocational education commission**. (In Thai). Master's thesis in Information Science, School of Liberal Arts, Sukhothai Thammathirat Open University.